

Thoát Trung Quốc

Tác Giả: Giáp Văn Đông

Thứ Hai, 15 Tháng 8 Năm 2011 10:09

Phản loạn các cuộc khởi nghĩa, các cuộc kháng chiến chống ngoại xâm trong suốt chiều dài lịch sử của dân tộc ta đều mang trong mình một thông điệp nóng hổi: Thoát khỏi vòng kiểm soát của Trung Quốc!

Thời gian gần đây, khi thế lực của những nguy cơ đối với nước ta trở nên rõ rệt, trở lại đây của Trung Quốc, và lộ trình phát triển cho Việt Nam, và tình hình tranh chấp Biển Đông ..., một số người thu hút trí thức trong và ngoài nước, dù chia chính thức, cũng đã ít nhiều đi đến một nhận định chung: Cần thoát khỏi sự khống chế của Trung Quốc!

Tuy nhiên, nhận định này chưa bao giờ được viết ra một cách mạch lạc, có hệ thống, và đáng nhẽ chỉ một dòng ngắn gọn trên trục giác. Vì thế, một bài luận nhằm phân tích rõ ràng về nhận định quan trọng này là cần thiết.

*

* *

Tất nhiên thoát khỏi Trung Quốc thế nào không hề đơn giản. Lịch sử nước ta có thể được nhìn lại từ một góc nhìn thoát Trung. Phản loạn các cuộc khởi nghĩa, các cuộc kháng chiến chống ngoại xâm trong suốt chiều dài lịch sử của dân tộc ta đều mang trong mình một thông điệp nóng hổi: Thoát khỏi vòng kiểm soát của Trung Quốc!

Số phận dân tộc Việt Nam không bỗng nhiên hóa và giành lại được độc lập sau gần một nghìn năm Bắc thuộc là một sự kiện hy hữu trên thế giới. Đó là kết quả của một quá trình thoát Trung bền bỉ kiên trì. Sau khi giành được độc lập, quá trình này được tiếp nối không chỉ các cuộc kháng chiến và quốc, mà còn là các nỗ lực giữ gìn ngôn ngữ, văn hóa và các tri thức của dân tộc.

Khi còn nhỏ, tôi đã từng nghe người ta kể chuyện vua Quang Trung khích lệ tướng sĩ trước khi ra trận: “Đánh cho đứt dãi tóc. Đánh cho đứt răng đen...”. Tôi đã thắc mắc, vì sao nhà Vua không chỉ nhắc nhở người lính lao hăng mà lại chỉ nhắc nhở người lính đi lính như một người lính? Nghe càng ngày tôi càng thấm thía: Đó là lòng kiên định của một tiên nhân thoát khỏi vòng kiểm soát của nền văn hóa Trung Hoa, ngay từ những việc nhỏ nhất.

Ý thức vùng thoát khỏi vòng kiểm soát này là một nét đặc trưng. Tuy nhiên lúc bấy giờ do bối cảnh công nghệ mới, một phần của nền văn minh mới, nhưng một khi đến thì ý thức vùng thoát này lại bùng lên dữ dội. Nó là xây dựng một Việt Nam riêng cho dân tộc như chế độ của cha ông, và gần đây nhất là việc toàn dân chuyển sang sử dụng chữ quốc ngữ, là minh chứng rõ ràng cho sự vùng thoát khỏi vòng kiểm soát này.

Riêng với việc chuyển sang sử dụng chữ quốc ngữ, có thể nói, đây là một cuộc thoát Trung

ngôn nôm c. Thành quả của nó thật đáng nể: Số người biết đọc biết viết tăng lên gấp bội, số lượng văn bản sản xuất hàng loạt của người chế trong một thời gian ngắn đã tăng lên gấp nhiều lần so với số văn bản chế Nho của toàn bộ lịch sử trước đó. Cũng chính nhờ chế của người mà với một hình thức, ngôn ngữ của chúng ta đã thoát khỏi vòng kiểm soát của tiếng Hán. Tóm lại, chỉ trong phút này, người Việt ta vẫn dùng chế Nho để viết và giao tiếp với thế giới, thì đời với họ, ta có khác nào một quốc gia duy nhất của Trung Quốc? Ta sẽ gặp khó trong việc thuyết phục họ rằng, ta là một quốc gia độc lập, có ngôn ngữ và văn hóa riêng.

Tên gọi của nước ta cũng không phải là một sự ngẫu nhiên. Đáng chú ý cái tên đầu là một từ chỉ nhân nhữ họ của một mong đợi sâu thẳm. Ông cha ta đã chế hai chữ Việt Nam để đặt làm tên nước. Việt Nam có nghĩa là tiên và phồn thịnh Nam. Điều này có nghĩa là gì? Chế có thể có nghĩa: Tiên và phồn thịnh Nam để thoát khỏi vòng kiểm soát của người phương Bắc. Đó là di sản của tiên cho các thế hệ con cháu người Việt Nam mình.

Như thế, từ tiên chúng ta bằng kinh nghiệm và trực giác, thông qua cách chế tên nước, đã di sản cho con cháu: Muốn tiên thì phải tiên và phồn thịnh Nam, thoát khỏi vòng kiểm soát của người phương Bắc. Lịch sử nước của chúng ta trong thời cận đại có thể được hiểu là gì khác hơn việc thế hệ đi trước tiên mình?

Nhưng điều không may cho chúng ta là nền văn hóa Trung Hoa có sức ảnh hưởng quá lớn. Nó như một từ nam châm hút các dân tộc xung quanh về phía mình. Nên dù luôn có ý thức vùng thoát khỏi ảnh hưởng của người Trung Quốc, dù đã được cha ông di sản càng, thì lịch sử của Việt Nam luôn là sự giằng xé giữa hai luồng văn minh: Vùng thoát khỏi Trung Quốc và chế u về Trung Quốc.

Sẽ dĩ có sự giằng xé này là vì, trong suốt thời phong kiến, do sức hút của phương tiên giao thông, thế giới bên ngoài đời với nước ta được như chế có một mình Trung Quốc. Khi người của ta chế a để đông, kinh tế của ta chế a để mạnh, văn hóa của ta chế a để trở nên thành, thì việc chế u ảnh hưởng của văn hóa Trung Hoa cũng là điều hiển nhiên.

Nhưng ngày nay, thế giới đã đổi thay. Một em bé sinh ra ở một vùng quê hẻo lánh cũng có thể thông tin được biết rằng, thế giới không chỉ có một mình Trung Quốc. Thế giới còn có nhiều nền văn hóa khác, mang nhiều giá trị tiên tiến hơn, đáng học hỏi hơn nền văn hóa Trung Hoa, để nước bản thân người Trung Quốc cũng phải mau mau thay đổi để học hỏi những điều tiên tiến này. Trên thế giới, những vùng nào của Trung Quốc gặp được một phần văn hóa Trung Hoa truyền thống dù như các giá trị văn hóa phương Tây như các Hội Kinh, Đài Loan... thì điều phát triển vượt trội so với những phần còn lại của Trung Quốc là điều hiển nhiên.

Nhiều nước châu Á khác như Nhật Bản, Hàn Quốc, Singapore cũng đã tìm cách thoát khỏi ảnh hưởng của văn hóa Trung Hoa thành công và trở thành những con rồng con hổ châu Á mới. Họ không chỉ giàu đẹp độc lập, mà còn tiên nhanh thành một nước phát triển, được thế giới kính trọng và ngưỡng mộ.

Hãy lấy trường hợp Nhật Bản làm ví dụ: Bằng cách thế hệ hiện đại thoát Á như phần Âu từ nửa sau của thế kỷ 19, Nhật Bản đã tránh được cách nô lệ thế dân và phát triển thành cường quốc chế sau một thời gian ngắn. Thoát Á với Nhật Bản thời gian đó là gì, nếu không phải là thoát khỏi

Như thế nào để thoát khỏi vòng luẩn quẩn của văn hóa Trung Hoa? Vì vậy có thể nói, chìa khóa để Nhị t Bôn phát triển thành công là thoát khỏi vòng luẩn quẩn của Trung Quốc.

Vậy thì tại sao chúng ta lại không làm như thế? Tại sao ta lại không vùng thoát khỏi vòng kiềm hãm của Trung Quốc để phát triển, khi gần đây thành công đã bày ra trước mắt chúng ta trăm năm, khi đi như thế ta tiên tiến còn bên tai vắng vẻ?

Câu trả lời chỉ có thể là: Từ những chủ văn Trung Quốc đã trở thành một quán tính tâm lý, một vô thức xã hội hay một phản xạ có điều kiện. Từ những này đã ăn sâu vào đời sống tinh thần nên khó lòng dứt bỏ được. Với người dân thì đó là sự tiếp nhận văn hóa Trung Hoa một cách vô thức hào hứng qua phim ảnh, sách báo... đến mức trẻ em thuộc lòng Tàu hoon s Ta, quen với chữ Tàu hoon chữ Ta. Thế nên nhân ta thì chỉ chăm chăm nhập hàng Trung Quốc giá rẻ bán cho dân, dù biết là hàng kém và có nhiều độc hại. Những người gia thì đó là sự ràng buộc đến mức vô lý với ý thức họ vào người Trung Quốc, đến đến thua thiệt và bất bình đến trong bang giao quốc tế.

Những việc này đều dẫn ra một cách nhìn tru tượng, đến mức không mấy ai thắc mắc: Vì sao mọi chuyện lại quá đáng như vậy? Câu trả lời hiển nhiên là từ những chủ văn Trung Quốc đã bén rễ sâu trong tiềm thức của xã hội ta như một chất gây nghiện, tuy độc hại nhưng rất khó bỏ. Vì nếu bỏ thì sẽ gây ra đau đớn và những chấn động nào. Những thế hệ nay, có chất gây nghiện nào có thể?

Trong hoàn cảnh đó, chỉ còn một cách duy nhất là quán chiếu để nhìn sâu hiểu kỹ tác hại của việc chủ văn Trung Quốc, để thấy được mối nguy lâu dài của nó để với đến nỗi thì may ra mới có thể dứt bỏ được.

Trước hết là về văn hóa: Có so sánh ra bên ngoài mới thấy, bên về văn hóa của ta quá dễ dàng mong manh. Lý do chính là văn hóa của ta đã bị áp đảo bởi văn hóa Trung Hoa trong suốt nhiều thế kỷ, nay càng bị áp đảo mạnh mẽ hơn bởi tiến bộ của phương tiện truyền thông. Nhiều người khi còn sống thì một chút hình thức đôi không biết, nhưng khi chết thì lại được cúng tế bằng các bài văn khấn chầu Nho. Chuông, khánh trong chùa dù mới đúc, cũng hát thờ cúng khấn bằng thơ chữ của người Hán dù không ai hiểu được. Truyền thanh truyền hình, tuy sống bằng tiền thu của dân Việt Nam ta, lại ngày đêm truyền bá văn hóa Trung Hoa đến tận hàng cùng ngõ hẻm. Thế thì sự hiện diện thì phim ảnh tiếp tục tòng tọc quay bên Trung Quốc, Văn Lý Tráng Thành được mang về Đà Lạt... Ôi thôi, biết bao nhiêu mà kể!

Xin hỏi: Một dân tộc được hình thành chính bởi cái gì? Có phải là bởi đất đai, tài nguyên của dân tộc đó hay không? Chắc hẳn là không. Người ta phân biệt dân tộc này với dân tộc khác bởi chính văn hóa của nó. Nay văn hóa của ta đang bị áp đảo mà dân ta lại vui vẻ với vũ trụ thu nhỏ, thì khác nào tay ta đã yếu, một ta đã chết mà ta lại tiếp tục mua dây buộc tay mình?

Chính do sự áp đảo của văn hóa Trung Hoa nên những thói quen xấu của họ đã tìm được đất sống và tác oai tác quái ta. Những chủ văn bệch cấp danh, tiếp mua quan bán chức, thói tham chôn chôn trích cú, chôn người đầy giết, nông nghênh coi thường chân lý, bệch phẩm quan phương, chính trị thối nát...— những đức tính của văn hóa họ như Trung Quốc không hề

giữ m đi trên đßt Viãt Nam ta mà ngäc lßi, nhä räng gäp näc, mùa may phát trißn tràn lan, biän hóa gây hßi không biät bao nhiêu mà kä. Vì sao väy? Vì không sáng täo ra chä häc đòi bät chäc, nên nhiäu ngäi mang lòng kính sä, nhät nhät tuân theo không dám đäi thay, nên chä nhäm nhäm chäu vä, nghiêm cän nhä häc trò đäi väi ông thäy.

Nay nhäng thói hä tät xäu này đang tác oai tác quái làm suy đäi văn hóa và đäo đäc cäa ta quá thä. Bänh hình thäc hä danh, tät khoe khoang thành tích, thói hành dân, nän nhä trên läa đäi, tä chäy chäc chäy quyän... đã thành phä biän, nên không còn cách nào khác là phäi đät bä đä häc nhäng giá trä tiän bä cäa phäng Tây nhä dân chä, tä do, bình đäng, bác ái, thäc häc thäc nghiäp... thì mäi có thä tiän käp ngäi.

Ta phäi tä gä bä täm khăn đang bät mät ta ra, phäi vät bä säi dây đang trói buäc mình thì bàn tay khäi óc mäi đäc giäi phóng, hoa thäm trái ngät cäa sä sáng täo mäi đäc thành täu. Còn nhä chä mê muội sùng kính nhäng thä ngäi ta đã phäi bä đi, thì mãi läch thäch läi thôi cũng là đäi u tät yäu!

Thä hai là vä kinh tä: Viãt Nam ta đang bä áp đäo trong thäng mäi đäi väi ngäi Trung Quäc. Nhäp siêu tä hä lên đän 90% so väi täng nhäp siêu cäa cä näc ta. Trong khi đó, xuät khäu tä ta sang hä chä chỉ mät phän rät nhä, läi chä yäu là nguyên liäu thô và hàng nông sän, là nhäng thä mà giá trä chäng đäc bao nhiêu. Väy có thä nói, vä kinh tä, chúng ta đang phä thuäc vào hä mät cách näng nä. Nän kinh tä cäa ta đang ä mäc chäng chênh, có thä säp đä khi hä chä tâm đóng cäa.

Nhäng đäi u đáng lo hän cä là nhäng ngäi có thä mä quyän läi không thäy sä bät thäng này. Nhäng đä án län häu hät đäu räi vào tay nhà thäu Trung Quäc. Tä nhä, 90% các đä án täng thäu gän đây đã räi vào tay hä. Chät läng cäa nhäng công trình này rät kém, vì mät lä giän đän: Trình đä vä công nghä cäa hä còn thäp, väc tôn träng môi träng và văn hóa bän đäa hä chäng quan tâm. Hàng hóa xuät phát tä Trung Quäc luôn bä thä giäi i cänh báo là đäc häi và kém chät läng. Chính hä đã gây ra nhiäu vän nän vä văn hóa và môi träng trong näc hä. Väy thä häi, vän nhäng con ngäi đó sang näc ta thì làm sao có thä làm tät cho đäc?

Đáng tiäc thay, tä duy chäp giät, “säng chät mäc bay tiän thäy bä túi” cäa nhiäu ngäi có trách nhiäm đã dung túng tình träng này, gây häi lâu dài cho nän kinh tä. Väc này ta phäi trách ta träc hät, vì näu ta không tiäp tay thì làm sao hä có thä tác oai tác quái. Tiäp tay cho hä häi mình, thäi buäi cänh tranh, häi có khác nào mua dây đä tä träi chân mình. Mà đã mua dây đä tä träi chân mình thì làm sao có thä đi nhanh đi xa cho đäc?

Chính vì thä, bên cänh väc vùng thoát khäi vòng kiäm täa vä văn hóa, chúng ta cän tìm cách thoát khäi vòng kiäm täa vä kinh tä. Nhà näc cän có chính sách giữ mä thiäu nhäp siêu tä Trung Quäc, khuyän khích ngäi trong näc sän xuät kinh doanh. Ngäi Viãt phäi xây đäng đäc mät nän kinh tä đäc läp so väi ngäi Trung Quäc, phäi mä đäc nhäng läi đi riêng, täo đäng đäc nhäng mô hình phát trißn khác hän so väi hä. Phäi phän đäu trä thành häi điäm đäu tä và thäng mäi toàn cäu. Väc này nói thì đä mà làm thì rät khó. Nhäng không vì thä mà không gäng säc, vì täng lai dân täc phä thuäc phän nhiäu vào chính chä này.

Thä ba là vä chính trä: Näc ta đang có mät sä ràng buäc kä quäc vä ý thäc hä đäi väi ngäi

phßng BÉc. Hä làm gì thì sßm mußn ta cũng làm theo nhä bÉ thôi miên. Rßt nhiäu khÉ đau trong lßch sÉ cßa ta đã có ngußn gßc tß vißc làm theo nhä hÉ.

Dân ta khác, phong hóa cßa ta khác, đßt đai vß thß cßa ta khác, vßy hà cß gì ta phßi đßp khuôn theo? Đßnh rßng, trßc đây ta chß bißt đßn Trung Hoa nên triäu chính phßi rßp khuôn bßt chßc, tuy đáng trách nhäng có thß cßm thông. Nhäng nay thß thßi đã đßi, thß gißi đã mß rßng mußn phßng, mà sao ta vßn nhßm nhßm hßng vß phßng BÉc? Bao phen cßa nát nhà tan, bß đßu cßi cß, mà sao vßn chßa hßt tßnh hßt mê? Lß nào, lußng tß tßng chßu vß Trung QuÉc, tßng chßng sß nhßt đi khi thß gißi đßc mß rßng ra, lßi mßt lßn nßa giß trò mánh khỏe kéo chìm ta xußng đáy?

Vì sao vßy? Vì đâu vßy? Vì sßu mê đã đßn mßc thâm căn cß đß, hay vì đßc quyßn đßc lßi cßa mßt nhóm ngußi? Di lßnh cßa tß tiên và nhäng bài hßc lßch sÉ vì sao không còn tác đßng? Dù câu trß lßi là thß nào đi chăng nßa thì trên thß c tß, sß ràng bußc kß qußc vß ý thß c hß này đã gây ra nhiäu thua thißt cho ta trong qußc tß bang giao, làm mßt đi nhiäu cß hßi làm ăn cßa ta vß i thß gißi bên ngoài. Ngßi ngßi ngã xußng vì biên cßng hßi đßo ta cũng chßng dám vinh danh... Häi ôi!

Thßi thß đã đßi thay. Thß gißi ngày nay không chß có mßt mình Trung QuÉc. Đoàn thuyßn ra khßi phßn đông đßu đi theo mßt hßng, vßy lß gì ta phßi tách nhóm đi riêng vß i kß vßn bßt nßt mình? Sßi đây trß tay trß chân gß ra còn chßa đßc, vßy cß gì ta lßi mua dây đß trßng đßu trßng cß ta thêm?

Và cußi cùng là chß quyßn bß đße đßa: Khi chân tay ta bß trßoi, đßu cß ta cũng chßng đßc tß do, mßt ta cũng bß bußc nhìn vß mßt hßng, thì thân thß ta làm sao mà vßn toàn tß chß? Sß trßi đßy cßa ngußi Trung QuÉc tßt yßu đßn đßn vißc hß mß rßng biên gißi qußc gia. Tranh chßp vß i xung quanh là đßu khó tránh khßi. Đßu này hß đã công khai thßa nhän. Bßn Đông đã nßi sóng. Giß vißc ta cßn làm là hãy nhanh nhanh tß cßi trßoi cho mình, làm cho ta hùng mßnh thêm lên thì mßi có thß giß đßc vßn toàn cßng thß.

Khi lßc ta còn yßu thì mßt ta phßi nhìn xa trông rßng, phßi tìm cách kßt thân vß i nhäng kß có thß có quyßn, có cùng lßi ích cùng mßi lo âu đß đßng tâm đßi phó. Mußn vßy ta phßi thißn chí thành tâm, đßt lßi ích qußc gia lên trên nhäng tính toán nhä nhßt. Tình thß đã trß nên nguy ngßp. Nßc Vißt ta đang đßng trßc mßt lßa chßn lßch sÉ: Thoát Trung đß phát trißn hay cam tâm làm nô lß mßt lßn nßa?

Là ngußi Vißt, không ai mußn trß thành nô lß bßt cß đßng nào. Đßu này có nghĩa, lßa chßn duy nhßt là vùng thoát khßi vòng kißm tßa cßa ngußi Trung QuÉc đß phát trißn. Vßy thì, hãy làm mßt cußc thoát Trung toàn dißn đß hßi nhßp cùng thß gißi và kißn tßo mßt kß nguyên phát trißn mßi!

Hãy tßnh cßn mê, đßt cßn mßng mß! Hãy tß bß chßt gây nghißn chßu vß Trung QuÉc! Hãy cßi bß tßm khẩn bßt mßt! Hãy vßt sßi dây đang trßoi tay, trßoi chân, trßng cß, trßng đßu! Hãy trß vß i di lßnh cßa tß tiên:

Thoát Trung hay là chßt!